

331.

Ing. Viktor Günther:

**PŘEDBĚŽNÁ ZPRÁVA O ŘÁDU STREPSIPTERA
V ČESKOSLOVENSKU.**

**PRELIMINARY REPORT ON THE ORDER STREPSIPTERA
IN CZECHOSLOVAKIA.**

Zajímavý cizopasný řád Strepsiptera byl v našich zemích dosud velmi málo studován a kromě prací Dr. A. OGLOBLINA a některých zmínek ve všeobecných zoologiích není tento řád u nás vůbec zpracován a i zmínky o stylopisovaném hmyzu od nás jsou v literatuře velmi vzácné. Uveřejňuji proto v této předběžné zprávě seznam jednak stylopisovaného hmyzu, jednak nálezy velmi vzácných volně létajících samečků.

Při této příležitosti děkuji panu doc. Dr. J. OBENBERGEROVI za povolení k prohlédnutí musejního materiálu. Panu řed. O. ŠUSTEROVI za jeho velikou laskavost, s kterou mi určil stylopisované včely, které se právě pro změny způsobené parazitem velmi nesnadno určují. Posléze děkuji pánům Dr. A. HOFFEROVI, M. KOCOURKOVI, předčasně zesnulému A. PÍŠOVI, J. POSPÍŠILOVI, prof. J. ŠNOFLÁKOVI, řed. O. ŠUSTEROVI a řed. V. ZAVADILOVI, kteří mi přenechali velmi ochotně stylopisované Hymenoptery ze svých sběrů.

Ve vlastním seznamu podávám abecedně výpočet stylopisovaných druhů hmyzu, nejprve ze řádu Homoptera a pak Hymenoptera s uvedeným možným cizopasníkem tak, jak jsou tyto známi z literatury. Posléze uvádím na konci každého odstavce i velmi vzácné nálezy volně létajících samečků, u nichž není hostitel znám.

*

The interesting parasitic order Strepsiptera was studied in our country only a little. With an exception of some works of Dr. A. OGLOBLIN and of some remarks in general zoological text-books it is not often treated and even remarks concerning stylopised insects of our localities are very scarce in the literature. Therefore I give, in this preliminary report a list of stylopised insects and a list of exceptionaly rare free-flying Strepsiptera-males.

In my own list I give an alphabetic list of stylopised insects, at first the host-order Homoptera and further the host-order Hymenoptera with the specification of the possible parasit so as it is known in the literature. The rare findings of free flying Strepsiptera-males where the

host is unknown are mentioned by the author at the end of every paragraph.

Host-order: **Homoptera**.

Dicranotropis divergens KBM. (*carpathica* HORV.). — Eastern Carpathians 1924.

Elenchus (*Pseudoelenchus*) *carpathicus* OGL., Sbor. ent. odd. Nár. mus. 1925, pg. 174.

Liburnia forcipata BOH. — Bohemia.

Elenchus forcipatus OGL., Sbor. ent. odd. Nár. mus. 1926, pg. 140.

lugubrina BOH. — Bohemia.

Elenchus lugubrinus OGL., Sbor. ent. odd. Nár. mus. 1926, pg. 141.

Liburnia sp. — Bohemia.

Elenchus dubius OGL., Sbor. ent. odd. Nár. mus. 1926, pg. 139.

All mentioned specimens of Strepsiptera belong to the family Elenchidae.

Host-order: **Hymenoptera**.

Ammophila sabulosa L. — BOH.: Čelákovice 1941, Slaný 1923.

Pseudoxenos (*Eupathocera*) *sphecidarum* DUF., Ann. Sc. Nat. 1837, pg. 5—20.

Andrena albofasciata C. G. THOMS. — Boh.: Káraný n. L., Klecany 1909, Kolín 1899, Modřany 1903, Praha 1911, Moravia: Čejč u Hod. 1941, Mor. Písek 1939, Přaslavice 1947, Slovakia: Kamenica n. Hron. 1946, Košice 1938, Parkáň 1946, Seleška 1947, Somotor 1947.

Stylops sp.

bicolor F. (*gwynana* W. KIRBY) — Boh.: Jevíněves 1946, Opatovice 1922, Radotín 1947, Rožmitál.

Stylops gwynanae NOSK. et POL., Polsk. Pism. Ent. 1927, pg. 1097—1098.

bimaculata W. KIRBY — Boh.: Čelákovice 1941.

Stylops bimaculatae R. C. L. PERKINS, Ent. Month. Mag. 1918, pg. 67—76.

bisulcata F. MOR. — Slov.: Mužla.

Stylops sp.

carbonaria L. (*pilipes* F.) — Boh.: Čelákovice 1941, Praha 1911, Mor.: Čejč u Hod. 1943.

Stylops nassonovi PIER., Bull. USN Mus. 1910, pg. 105.

fucata F. SM. — Boh.: Koroseky 1933, Valteřice 1891, Mor.: Čejkovic 1923.

Stylops sp.

gravidia IMH. (*fasciata* NYL., *extricata* auct.) — Mor.: Pouzdřany 1937.

Stylops sp.

helvola L. — Boh.: Čelákovice 1943, Radotín 1947.

Stylops sp.

jacobi R. C. L. PERK. (*trimmerana* auct.) — Boh.: Rožmitál 1925, Mor.: Brno 1933.

Stylops aterrima NEWP., Trans. Linn. Soc. London 1851, pg. 321—357.

minutula W. KIRBY (1st generation = *parvula* W. KIRBY) — Boh.: Přerov n. L., Radotín 1947, Mor.: Čejč u Hod. 1941, Slov.: Parkáň 1946.

Stylops parvulae NOSK. et POL., Polsk. Pism. Ent. 1927, pg. 1097—1098.

minutoloides R. C. L. PERK. — Slov.: Parkáň 1946, Seleška 1947, Slov. Nové Mesto 1947.

Stylops sp.

nigroaenea W. KIRBY — Boh.: Čelákovice 1945, Čes. Budějovice 1936, Karlovy Vary, Karlův Týn, Praha 1941, Radotín 1947.

Stylops mellitae W. KIRBY, Monograph. Apum Angl. 1802, pg. 257—258.

nitida GEOFFR. — Boh.: Praha 1906.

Stylops sp.

nitidiuscula SCHCK. (*lucens* IMH.) — Slov.: Seleška 1947, Slov. Nové Mesto 1947.

Stylops nitidiusculae POL., Polsk. Pism. Ent. 1927, pg. 92.

praecox SCOP. — Boh.: Čelákovice 1941.

Stylops praecocis NOSK. et POL., Polsk. Pism. Ent. 1927, pg. 1097—1098.

rosae PANZ. (*austriaca* SCHMIED., 1st gener. = *stragulata* ILL., *eximia* SM., *teutonica* MFK., *spinigera* auct.) — Mor.: Hranice 1947, Mor. Ostrava 1939.

Stylops sp.

subopaca NYL. — Boh.: Praha 1935.

Stylops spreta R. C. L. PERK., Ent. Month. Mag. 1918, pg. 115—129.

tenuicola STÖCK. (*tenuis* auct.) — Mor.: Kobyli na Mor. 1940.

Stylops sp.

tibialis W. KIRBY (*atriceps* W. KIRBY) — Boh.: Rožmitál 1925.

Stylops spencii PICK., Trans. Ent. Soc. London 1836, pg. 173 and 174.

varians ROSSI — Boh.: Kolín 1904.

Stylops sp.

Boh.: Praha 1922.

♂ *Stylops obenbergeri* OGL., Sbor. ent. odd. Nár. mus. 1923, pg. 45.

Host unknown. According to my opinion it is the male of *St. nassonovi* PIER., who is parasitic on *Andr. carbonaria* L.

Halictus convexiusculus SCHENK — Slov.: Parkář 1946.

Halictoxenos sp.

minutus W. KIRBY — Mor.: Hovorany 1944, Velehrad 1940.

Halictoxenos spencii NASS., Nachr. Univ. Warsz. 1893, pg. 18—22.

morio F. — Boh. Radotín 1947.

Halictoxenos sp.

nitidiusculus W. KIRBY — Boh.: Tábor 1939, Mor.: Čejč u Hod. 1941.

Halictoxenos nitidiusculus OGL., Polsk. Pism. Ent. 1924, pg. 113—123.

subauratus ROSSI — Slov.: Kamenica n. Hron. 1946.

Halictoxenos sp.

tumulorum L. — Boh. Kolín.

Halictoxenos tumulorum R. C. L. PERK., Ent. Month. Mag. 1918, pg. 75.

viridiaeneus BLÜTHG. — Boh.: Radotín 1947.

Halictoxenos sp.

xanthopus W. KIRBY — Boh.: Tábor 1939.

Halictoxenos sp.

All these species of Strepsiptera belong to the family Stylopidae. I have never seen of any locality of our country the *Xenos vesparum* ROSSI who is parasitic on wasps of genus *Polistes*. The proximate locality which I know for this species is Austria, the environs of Vienna.

List of the used literature:

- Dr. A. A. OGLOBLIN, Two new Strepsiptera from materials of Nation. Mus. of Natur. History in Prague. Sbor. Ent. odd. Nár. mus. 1923, pg. 45—47.
- Dr. A. A. OGLOBLIN, The Strepsiptera of the collections of the Ent. Dep. of Nation Mus. in Prague. I. c. 1925, pg. 171—176.
- Dr. A. A. OGLOBLIN, The new Strepsiptera of the collections of Nation. Mus. in Prague. I. c. 1926, pg. 133—143.
- Dr. K. HOFENEDER and Dr. L. FULMEK, Verzeichnis der Strepsiptera und ihrer Wirte. Arb. über physiol. und angew. Entomologie, Bd. IX—X, 1942—1943.